NEWSLETTER 4-5/2021

PROJEKTU ZDRAVÝ KRAJ A MÍSTNÍ AGENDA 21

22. 12. 2021

zdravý kraj | jihomoravský kraj

místní Agenda 21

OBSAH VYDÁNÍ:

Str. 2: Vyhodnocení roku 2021
Str. 6: Novinky pro rok 2022
Str. 8: Aktuality z NSZM a místní Agendy 21
Str. 9: SPECIÁL – slovo koordinátora

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

dovolte, abychom Vás přivítali u závěrečných čísel letošního Newsletteru. Respektive půjde o jeden informační Newsletter a přiložený komentář koordinátora PZK a MA 21.

Na následujících stranách vyhodnotíme celý rok 2021, nastíníme drobné novinky pro rok následující a budeme vás informovat o aktulitách z Národní sítě zdravých měst a společnosti CENIA.

Přeji příjemné čtení.

Vyhodnocení roku 2021

Rok 2021 byl opět velmi složitý. A bohužel v něm musíme znovu skloňovat onemocnění covid-19. Velmi silná vlna se táhla celé jarní období, takže bylo problematické vůbec pořádat hromadné akce a setkávání. Z plánu jsme tak v první polovině roku dokázali naplnit akorát účast zaměstnanců krajského úřadu na preventivně sportovních akcích, jako byl **NN Night Run AVON Běh** na podporu boje proti rakovině prsu, nebo ve výzvě **Do práce na kole** od společnosti AUTOMAT. Dále jsme se snažili zjistit **zájem o nové vratné kelímky** a alespoň byl čas vše připravit na druhou polovinu roku. V průběhu roku jsme se chtěli také zaměřit na spolupráci s krajskými nemocnicemi a hygienickou stanicí, a to na různých kurzech a akcích pro zaměstnance krajského úřadu a veřejnost. Bohužel kvůli koronaviru a extrémnímu zatížení těchto zařízení to nebylo možné.

Pojďme si ale říct, co se podařilo. Jsme například velmi rádi, že se po roční pauze v září opět uskutečnil odborný **seminář na Dny duševního zdraví**, které v návaznosti na celonárodní kampaň Dny zdraví, organizuje Práh jižní Morava. Je nám pokaždé ctí, že můžeme tento seminář finančně podpořit proplacením smluv přednášejícím a občerstvením pro všechny účastníky. V letošním roce se seminář více zaměřil na problematiku dětí a mladistvých. Téma je v podstatě nevyčerpatelné a problémů v této oblasti ohromné množství, takže se předpokládá podobné směřování semináře i v příštím roce. Přednášek se účastní v průměru stovka lidí, včetně hostů z ministerstev i kraje, takže jde o velmi prestižní akci.

Také jsme se opět po roční pauze snažili uspořádat několik **kurzů první pomoci** pro zaměstnance krajského úřadu a to **ve spolupráci se Zdravotnickou záchrannou službou Jihomoravského kraje**. Díky tomu, že její zaměstnanci u nás teoreticky i prakticky prezentovali základní techniky první pomoci, pomoci u dětí a dopravních nehod, jsme mohli ZZS JMK finančně podpořit a motivovat její zaměstnance k tomu, co dělají. Kurzy jsou velmi oblíbené a vždy je o ně větší zájem, než dokážeme kapacitně pokrýt.

Dále se v průběhu roku podařila **spolupráce s Fakultní nemocnicí u sv. Anny v Brně**, a sice díky výzvám k **darování krve**, které směřovaly na zaměstnance krajského úřadu.

Zjistili jsme, že mnoho z nich krev daruje pravidelně, ale někteří se i zdráhají, jelikož jde o prvodárce. Právě tyto zaměstnance jsme chtěli podpořit akcí hromadného darování krve. Díky tomu, že se sejde skupina několika lidí, dochází tak k většímu odbourání stresu, ale také seznámení s pracovním kolektivem. S nemocnicí jsme těmito způsoby spolupracovali celý rok, jelikož právě kvůli pandemii koronaviru měla velký nedostatek krve.

Také se uskutečnila jedna **akce ve spolupráci s členskými municipalitami**, ačkoliv byla několikrát odkládaná již od roku 2020. Tou byla vzdělávací akce od organizace **Onkomaják** pro Ždánický les a Politaví. Bohužel o nabídku Onkomajáku v letošním roce nebyl tak velký zájem a nejspíše se na tom podepsala právě různá epidemická opatření po celé republice, ale ve spolupráci s touto organizací chceme pokračovat i nadále. V příštím roce tedy mohou členové PZK a MA 21 o akci znovu žádat.

Mezi klasicky úspěšné projekty se řadí již zmíněné **pořízení vratných kelímků** pro členské municipality. Letos jich nebylo tolik, jako předcházející rok, ale i tak jsme pořídili 500 dalších kusů pro případné zájemce. V roce 2022 v pořizování kelímků v rámci projektu Kraj bez plastu budeme samozřejmě opět pokračovat.

A stejně jako každý rok, i letos jsme podpořili projekty **Bezpečně v kyberprostoru** a **Kraje pro bezpečný internet**, které se zaměřují na prevenci a edukativní činnost v oblasti bezpečnosti na internetu a sociálních sítích. Podpora je finanční, ale také materiální (dary do soutěže žáků a studentů základních a středních škol).

Níže si můžete prohlédnout malou fotogalerii z některých uskutečněných aktivit.

Seminář na Dny duševního zdraví v zaplněném Café Práh.

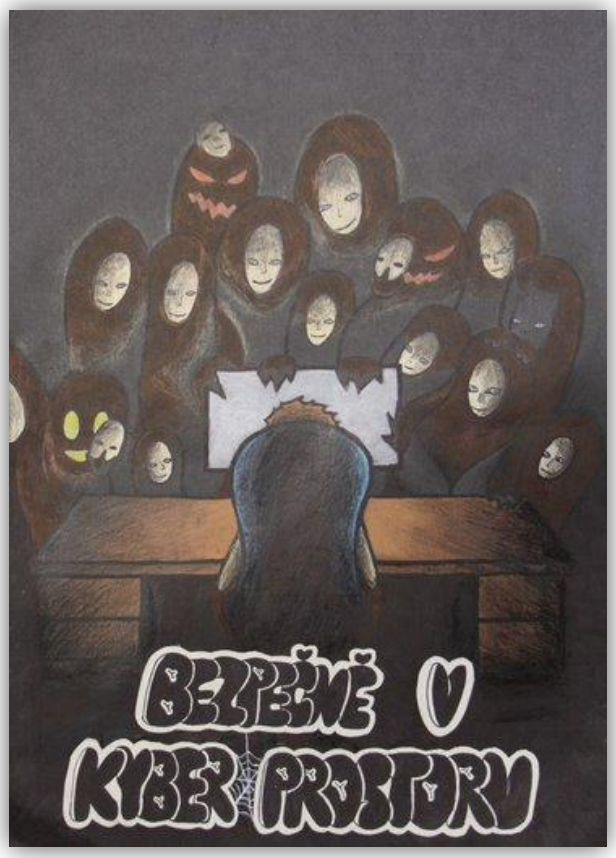

První místo v kategorii plakát 8. – 9. třída (Bezpečně v kyberprostoru).

Druhé místo v kategorii plakát 8. – 9. třída (Bezpečně v kyberprostoru).

Hromadné darování krve zaměstnanci krajského úřadu v nemocnici u sv. Anny.

Vratné kelímky na 25. výročí založení mikroregionu Hrušky.

Novinky pro rok 2022

V roce 2022 připravujeme několik drobných novinek, které se částečně promítnou také do Plánu zlepšování místní Agendy 21. Jednou z nich by měla být **větší šíře informací pro všechny členské municipality PZK a MA 21 a jejich koordinátorky a koordinátory**. Na nejbližším setkání, které doufáme, že se uskuteční opět fyzicky, bychom rádi **a)** ve spolupráci s organizací Práh jižní Morava přednesli informace k tématu **duševního zdraví dětí a mladistvých** a metodiky práce s rodinami na území obcí. Uvědomujeme si, že obce nemusí vědět, jak k těmto rodinám přistupovat, jak jim vlastně pomáhat a na jaké instituce se případně obracet. Dále **b)** ve spolupráci s odborem sociálních věcí Krajského úřadu Jihomoravského kraje máme v plánu informovat i o **rodinné politice kraje** a konkrétně projektu **Audit Family Friendly Community** (o něm jsme informovali v minulém čísle), který rovněž chceme zapsat do soutěže Dobrá praxe. Tu každoročně pořádá Národní síť Zdravých měst.

Některé koordinátorky a koordinátoři rovněž vyslovili zájem k uspořádání **kurzů psaní copywriterských textů a práce se sociálními sítěmi**. Jde mnohdy o jejich každodenní

činnost, která výrazně ovlivňuje propagaci obce. Mimo to se musí správcové těchto sociálních profilů pravidelně vypořádávat i s různým druhem komentářů, zejména negativních. S ohledem na nízký rozpočet PZK a MA 21 by šlo zřejmě o jednodenní kurz pro všechny koordinátorky a koordinátory na jednom místě, tedy na půdě krajského úřadu (Žerotínovo náměstí 3 nebo Cejl). Předběžná kalkulace na základě průzkumu trhu se pohybuje mezi 20 a 40 tis. Kč za jednodenní kurz.

V roce 2022 bychom se s PZK a MA 21 rádi zapojili do celonárodní kampaně **Týden mobility**, a to ve spolupráci s Policií ČR. Za tímto účelem budeme nakupovat například reflexní pásky, zvonky nebo lékárničky na kolo. Dosud jsme se zaměřovali nejvíce na Dny zdraví společně s organizací Práh jižní Morava. Při této příležitosti je pořádán odborný seminář v rámci festivalu Dny duševního zdraví v Café Práh v brněnské Vaňkovce a počítáme s ním i v roce 2022. Navíc by se mohla rýsovat další spolupráce s touto významnou brněnskou organizací a sice na **seminářích k duševnímu zdraví pro zaměstnance krajského úřadu**.

Opakované akce

Vedle novinek samozřejmě stále nabízíme členským municipalitám možnost využít nejrůznější benefity a akce ve spolupráci s neziskovými organizacemi. Svým způsobem je to však pro každou obec novinka, jelikož například o **vratné kelímky** díky **projektu Kraj bez plastu**, mohou žádat pouze členové, kteří je ještě v zásobě nemají. I v příštím roce tak počítáme s nákupem stylových vratných kelímků, které můžete využít na veřejných akcích. Pro obce je to až 500 kusů, pro DSO a mikroregiony až 3 000 kusů. Žádat budete moci opět v průběhu jara 2022.

Totéž platí i pro zájemce o **akce organizace Onkomaják**, která nabízí edukativní Střevo tour nebo Zdravé plíce. Tyto akce jsou u členů velmi oblíbené. Podrobnosti naleznete na jejich webu http://www.onkomajak.cz/. Pokud o akci projevíte zájem, ozvěte se koordinátorovi na e-mail: sitek.martin@jmk.cz. Objednávku a proplacení faktury zajišťuje Jihomoravský kraj, na vás bude jen domluva termínu s Onkomajákem.

Aktuality z NSZM a místní Agendy 21

Národní síť Zdravých měst pravidelně pořádá nejrůznější semináře, diskuze a tzv. Rozvojovny. Můžete se k nim připojit i vy.

Pro leden se například chystá konference s názvem **Investice měst v praxi**, a to 20. 1. v online podobě. Odkaz sdílíme zde: https://konference2022.zdravamesta.cz/.

Pro získání nejrůznějších zajímavých informací lze využít i záznamy **TV Zdravá města**, která mapují projekty a udržitelný rozvoj v konkrétních obcích, městech a regionech. Na jednotlivé díly se můžete podívat v archivu zde: https://www.zdravamesta.cz/cz/tv.

O všem, co se za uplynulý rok 2021 v NSZM událo, se také dočtete v **souhrnném zpravodaji**, který informuje o všech akcích pro členy. https://www.zdravamesta.cz/cz/zpravodaj/souhrn-2021.

Dále můžete do konce prosince 2021 přistoupit k hlasování na Facebooku k nejlepší **Dobré praxi v ČR**. Soutěž je vypisována každý rok a opět může sloužit jako inspirace pro členy. https://www.zdravamesta.cz/cz/aktuality/hlasovani-k-nejpraxi-zdravych-mest-2021-jde-do-finise.

Pokud potřebujete propagovat ve své obci, městě nebo svazku obcí myšlenky a metody **místní Agendy 21**, můžete využít video z Youtube kanálu České informační agentury životního prostředí.

Na zmíněném kanálu lze najít i mnoho jiných zajímavých témat a záznamy z konferencí.

SPECIÁL – slovo koordinátora

Vážené členky a vážení členové PZK a MA 21,

rád bych využil příležitosti a ke čtvrtému Newsletteru přidal hodnocení a výzvy naší dosavadní spolupráce v průběhu poměrně náročných let. Ty totiž výrazně ovlivnila epidemie koronaviru a bohužel stále ještě ovlivňuje.

Jak jste se mohli průběžně dočíst z jednotlivých čísel Newsletterů, stále musíme pracovat se zkráceným rozpočtem, který činí 699 000 Kč. Je to minimálně o třetinu méně, než tomu bývalo dříve. Tento rozpočet nám sice umožňuje plnit základní administraci projektu, čímž je roční členský poplatek Národní síti Zdravých měst a následně správa webů jednotlivých projektů (Zdravý kraj, Bezpečně v kyberprostoru, Proč říci NE cigaretám). Také nám umožňuje věnovat se všem aktivitám, které máme každoročně v akčním plánu. Ovšem neumožňuje větší rozvoj projektu vytvořením více aktivit nebo větší finanční podporou těch stávajících. Také opět nemůžeme vyhlásit dotační program Zdravé municipality, pro který se opět nenašel dostatek financí a v roce 2022 tak nebude vypsán. S programem ovšem počítáme, jakmile to krajský rozpočet znovu umožní.

Naštěstí jsme schopni se situaci poměrně flexibilně přizpůsobit, a to i s ohledem na nejrůznější epidemická opatření, která se týkají omezení fyzického setkávání, ale i na zmíněné finanční dopady. Nakonec, nejsme jediným projektem, který na tato opatření a následky musí reagovat.

V roce 2022 bychom každopádně chtěli primárně navázat na fyzická setkání členských municipalit, a to jak na půdě krajského úřadu, tak i na vaší, domácí půdě. V průběhu roku jsme členům zaslali informační dotazník, který obsahoval otázky na způsob vašeho dojíždění na setkání, ale také případný zájem, uskutečnit toto setkání ve vašich obcích, městech, sdruženích. Všechny vyplněné dotazníky byly vcelku PRO a žádný z nich nebyl negativní. Rád bych tedy pro příští rok zkusil této příležitosti využít, jelikož si myslím, že ne vše musí být nutně organizováno centrálně. Chceme se s vámi o pocit z dobře zorganizovaného setkání a jistou prestiž (ovšem přátelskou)

podělit. Je to jeden z důležitých kroků k tomu, aby členové věděli, jak moc nás jejich práce a prostředí, které každý den utváří, zajímá.

V této souvislosti bych chtěl opět upozornit na možnosti sdílení dobré praxe, tedy vašich vlastních projektů a akcí, které v průběhu roku pořádáte a kterým se věnujete, ať už krátkodobě nebo dlouhodobě. Na letošním setkání jsme měli velmi příjemnou prezentaci obce Vedrovice a myslím, že byste tuto možnost prezentace mohli rovněž využít. Jednak se něco dozvíme od vás a jednak se tak mohou inspirovat i ostatní. Právě sdílení dobré praxe je jedním ze základních předpokladů a povinností členství v PZK a MA 21 a síti NSZM. Pokud budete chtít některou ze svých aktivit zapsat do soutěže Dobrá praxe NSZM, rádi vám s tím poradíme nebo účast v soutěži propagujeme kvůli potřebným lajkům/hlasům na síti Facebook. Stačí se na nás obrátit.

Pokud se na prezentaci necítíte, využijte i sdílení vašich fotografií nebo událostí na našich sociálních sítích (Facebook, Instagram), můžete nám také zaslat texty pro vyhotovení menších článků na naše webové stránky. Zároveň sociální sítě lze vzájemně nasdílet a získat tím pro vás i PZK a MA 21 nové sledující a lajky, které jsou pro propagaci v současné době poměrně důležité. Budeme rádi za tuto kooperaci, co nejvíce pravidelnou.

Na závěr bych chtěl všem popřát co nejpoklidnější a hlavně zdravé vánoční svátky, stejně jako mnoho pracovních i soukromých úspěchů v celém roce 2022.

Vše dobré přeje koordinátor PZK a MA 21, Martin Sítek.